

طبیعت در منظر شهری تهران

گزارش: ریحانه حجتی

برداشت دوم: ایولوژنبول

این برداشت نخست به شکافی بزرگ میان وجوه طبیعی شهر با سایر عناصر آن اشاره دارد؛ شکافی که حتی بین لکه‌های سبز شهر هم دیده می‌شود. پراکندگی لکه‌های سبز در شهر تهران، عدم ارتباط آنها به یکدیگر، یکپارچه نبودن و مشخص نبودن نحوه دسترسی به آنها، هویت و درک واحدی از طبیعت را ایجاد نمی‌کند. این برداشت، رودخانه‌ها و مسیله‌ها را منفصل از ساختار طبیعی شهر شناخته و علی‌رغم ظرفیت بالای آنها برای توسعه منظرین شهر، این زیرساخت‌ها را آسیب‌های شهر معرفی کرده است. وی مقدمه خروج از این دورافتادگی و انفصال را تهیه اطلس منظر برای شهر تهران معرفی می‌کند که با شناسایی و تعیین امکانات منظرین شهر تهران، راهبردهایی برای حفظ و صیانت از قطب‌های فرهنگی، تاریخی و طبیعی شهر ارائه دهد. این اطلس نهایتاً به پروژه‌هایی برای توسعه منظرین شهر منتهی خواهد شد که می‌توانند اساس برنامه‌ریزی‌های بعدی و تعاملات سازنده بین ساکنان، متخصصین و تکنسین‌ها باشد. در این برداشت همچنین به شکاف بین اقتصاد و منظر اشاره شد. برخلاف تفکر کلاسیک که مبنای همه تصمیم‌گیری‌ها را سود اقتصادی و ارزش مادی داشته‌ها می‌دانست، جهان امروز کالاها و ارزش‌هایی غیر تجاری را هدف قرار می‌دهد که «منظر» از جمله آنهاست. منظر یک ارزش غیر قابل ارزش‌گذاری در محاسبات مالی و هزینه‌هاست، در حالی که نقش آن در رفاه مردم، غیر قابل انکار است. جهان امروز منظر نباید در مقابل اقتصاد امری منفعل و تابع باشد، بلکه باید به متغیری فعال و مؤثر بر اقتصاد بدل شود که این رویکرد به انقلابی در منظر منجر خواهد شد.

اولین کارگاه از دوره عالی پدیدارشناسی منظر شهری، در روز سه‌شنبه ۲۲ مهرماه در محل موزه هنرهای معاصر، محلی برای ارایه دو برداشت متفاوت از حضور طبیعت در منظر شهر تهران بود که توسط آقای «ایولوژنبول» مشاور اتحادیه اروپا در تدوین کنوانسیون اروپایی منظر و خانم «آن اسگارد»، استاد دانشگاه ژنو سوئیس برگزار شد. این کارگاه توسط «سازمان زیباسازی شهر تهران» و «مرکز پژوهشی هنر، معماری و شهرسازی نظر» برنامه‌ریزی و اجرا شد:

برداشت اول، آن اسگارد

کوه‌های شهر تهران در دو روز اول بازدید دیده نمی‌شدند. آنچه در اولین برخوردها، درکی از شهر به دست می‌دهد، بزرگی شهری ست با درختانی که همه جا هستند و مراکز تجاری پخش شده در همه شهر. در حالی که کوه‌های شهر و یافتن ارتباطی منطقی بین آنها و شهر همچنان مبهم است. پس از دو روز، از پس بناهای بلند شهر و آلودگی هوا کوه‌هایی پدیدار می‌شود که گویا بسیار نزدیک‌تر از آن چیزی است که تصور می‌شد. کوه‌ها در نقطه آغازین خود هستند و این شهر بوده که خود را به آنها نزدیک و به حریم آنها تجاوز کرده است. گویی شهر، روستاهای اطراف و کوهپایه‌های حاشیه را بلعیده و خود را به آن رسانده است. این رویه به توصیفی خشن از شهر تهران منجر شده که کوه‌های خود را در منظر شهر هرچه کم‌رنگ‌تر ساخته است. خانم اسگارد عقیده دارد مرز میان کوه و شهر نباید یک خط و تراز ارتفاعی باشد، بلکه باید این عدد در هر نقطه بر حسب شرایط محل و ویژگی‌های آن تعریف شود.

Nature in Tehran Urban Landscape

Report: Reyhane Hojjati

The first workshop of the higher education of landscape phenomenology, on Tuesday 14th September at the Museum of Contemporary Art, was an inducement for presenting two different perceptions of nature presence in Tehran landscape which was held by Mr. “Yves Luginbühl” adviser to European Union in implementation of European Landscape Convention and Ms. “Anne Sgard”, professor at in Geneva, Switzerland. This workshop was planned and held in cooperation with “organization of Tehran beautification” and “Nazar research center for art, architecture and urbanism”.

First Impression, Anne Sgard

Mountains of Tehran could not be seen in the first two days of visit. The scattered trees, magnitude of the city and major commercial centers made the first perception of the city while there was an uncertain logical connection between the city and mountain. Having stayed for two days, from the tall buildings and urban air pollution, the mountains seem to appear that look much closer than it is assumed. These mountains are at their starting point and the city has come to invade them. There seems that the mountains and foothills have been eaten by the city. . This procedure has led to a brutal description of Tehran which has disregarded the mountains in city landscape. She believes that the boundary between the mountains and the city of should not be defined based on site features and locations rather in a line and a level.

Second Impression: Yves Luginbühl

The first impression addresses the large gap between the natural features and the other elements in the city; a gap repeated in green spaces of the city. Scattered patches of green space in the city of Tehran, their disconnection to each other, their lack of access and

integration do not generate identity and unique understanding of nature. This has led to disconnection of rivers and streams from natural structure and introduction of these infrastructures as city downfalls despite their high capacity for landscape development. The first step to obviate this isolation and separation is the preparation of Tehran landscape Atlas which provides strategies to preserve cultural, historical and natural hubs of the city by identification and determination of Tehran landscape facilities. The Atlas will eventually result in landscape development projects that can be the basis for future planning and constructive interaction among residents, professionals and technicians. In this viewpoint also noted the gap between the economy and landscape was also reviewed. Unlike classical thinking that all decisions are made based on economic benefits and value of materials, today non-commercial goods and values including “landscape” are targeted. Landscape is priceless in financial calculations and costs, while its role in the welfare of the people is undeniable. The landscape world should not be passive and dependent, in terms of the economy; it should be an affecting active variable in economy and lead to a revolution in landscape.